

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

13 februarie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Nicolae Gordilă,

Judecători Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, declarate de către Adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile, de avocatul Crețu Constantin în numele inculpatului și inculpatul

Butnaru Ion xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 17.12.2014 - 04.05.2016;

2. Instanța de apel: 10.06.2016 - 17.10.2017;

3. Instanța de recurs: 14.12.2017 - 13.02.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 04 mai 2016, Butnaru Ion a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Potrivit sentinței, s-a reținut că de către organul de urmărire penală Butnaru Ion este învinuit de faptul că, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în perioada de timp cuprinsă de la 05 martie 2014 până la 25 martie 2014, sub pretextul de a procura piese pentru automobilul de model „xxxx”, a însușit de la Florea Andrei bani în sumă de xxx euro, ce constituie xxx lei, cauzându-i o daună materială considerabilă. Înțelegerea lui Florea Andrei cu Butnaru Ion despre transmiterea banilor a avut loc la stația Peco „Lukoil” din str.Alba Iulia intersecție cu str.I.Ghibu, mun.Chișinău, care ulterior au fost transmiși prin „Western Union”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care I.Butnaru să fie recunoscut vinovat și condamnat conform învinuirii înaintate, la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul gestionării mijloacelor financiare pe un termen de 2 ani, pe motiv că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, a fost demonstrată pe deplin prin declarațiile părții vătămate și a martorilor, care au fost consemnate în partea descriptivă a sentinței, dar în mod eronat apreciate; - instanța dispunând achitarea inculpatului și-a întemeiat soluția pe probele apărării, ignorându-le pe cele ale acuzării; - instanța nu a dat apreciere declarațiilor martorului A.Golban și a apreciat incorect declarațiile martorului M.Cebanu, pe când acesta din urmă a confirmat acțiunile ilegale ale inculpatului; - nu s-a luat în considerație că inculpatul a luat banii de la partea vătămată, dar nu și-a onorat obligațiile și nici nu s-a achitat cu persoana care a executat reparația unității de transport, și nu a întreprins nimic ce ar forma relații civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Butnaru Ion a fost condamnat în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, la amendă în mărime de 800 unități convenționale.

4.1. Instanța de apel a constatat că Butnaru Ion, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, în perioada de timp cuprinsă de

la 05 martie 2014 până la 25 martie 2014, sub pretextul de a procura piese pentru automobilul de model „xxxxxx”, a însușit de la Florea Andrei bani în sumă de xxxx euro, ce constituie xxxxx lei, cauzându-i o daună materială considerabilă. Înțelegerea lui Florea Andrei cu Butnaru Ion despre transmiterea banilor a avut loc la stația Peco „Lukoil” din str.Alba Iulia intersecție cu str.I.Ghibu, mun.Chișinău, care ulterior au fost transmiși prin „Western Union”.

4.2. Instanța de apel supunând aprecierii probele prezentate de acuzare și anume: declarațiile părții vătămate A.Florea, a martorilor A.Golban, M.Cebanu, a conchis că prin acestea s-a dovedit comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal de către I.Butnaru, deoarece probele verificate coroborează între ele, se completează reciproc și confirmă vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, săvârșită în proporții considerabile.

La fel, instanța de apel a considerat că prima instanță nu a ținut cont de depozițiile date de partea vătămată în cadrul urmăririi penale, ce au fost date citirii în prima instanță, cu respectarea art.371 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, cât și a martorilor care au confirmat faptul că I.Butnaru din strat a avut scopul de a însuși ilegal mijloace bănești de la partea vătămată, folosindu-se de încrederea avută față de acesta și prin înșelăciune, cunoscând că nu-și v-a onora angajamentul față de acesta, intenționat a primit și a însușit mijloacele bănești, cauzând astfel daune considerabile părții vătămate. Careva temeuri de a nu da credibilitate declarațiilor părții vătămate, nu sunt, deoarece, necătând la faptul că inculpatul nu-și recunoaște vina, aceasta se confirmă prin ansamblul de probe administrate și verificate în instanța de apel, cât și prin declarațiile inculpatului, care a confirmat în instanță că, prin intermediul băncii, a primit suma de 1500 euro de la A.Florea pentru reparația automobilului.

Instanța de apel, reținând prevederile art.7, 61, 75, 78 Cod penal și reieșind din circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunii comise, de persoana inculpatului, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni grave, de consecințele infracțiunii prin care a cauzat părții vătămate un prejudiciu material, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, a conchis că pedeapsa sub formă de amendă va fi una echitabilă în coraport cu fapta săvârșită.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocând ca temeii prevederile art.427 alin.(1) lit.10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, invocând că instanța de apel deși a dispus aplicarea pedepsei principale în privința inculpatului, însă nu a aplicat pedeapsa complementară, care în cazul infracțiunii de escrocherie este obligatorie, în ambele cazuri când se aplică amenda, ori se stabilește pedeapsa cu închisoarea;

- avocatul C.Crețu în numele inculpatului și inculpatul care, invocând ca temeii prevederile art.427 alin.(1) lit.8) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate; - instanța de apel incorect și-a întemeiat soluția pe declarațiile părții vătămate date în cadrul urmăririi penale, prin care afirmă că a fost înșelat, de rând ce aceste declarații nu au putut fi verificate în cadrul cercetărilor judecătorești, potrivit art.94 Cod de procedură penală și astfel nu pot fi admise ca probă; - nu s-a luat în considerație că suma dată de partea vătămată i-a fost restituită, dar nu îndată la solicitarea sa, deoarece aceasta pentru inculpat este una impunătoare; - instanța nu a dat apreciere faptului că suma pretinsă ca prejudiciu rezultă din prestarea unui serviciu - procurarea pieselor și repararea automobilului, între părți având loc relații de ordin civil; - instanța incorect a dedus vinovăția inculpatului întemeindu-și soluția pe declarațiile martorului A.Golban, date în prima instanță, deoarece aceste declarații nu au valoare probatorie în prezenta cauză, neexistând legătură cauzală între fapta incriminată și cele declarate de martor; - declarațiile martorului M.Cebanu au fost extensiv apreciate de instanță în defavoarea inculpatului, pe când din acestea rezultă contrariul; - instanța de apel, calificând acțiunile lui I.Butnaru în baza învinuirii incriminate, deși a reținut

declarațiile părții vătămate date la urmărirea penală ca veridice, a lăsat fără apreciere faptul că acesta a declarat că prejudiciul cauzat pentru dânsul nu este considerabil; - învinuirea adusă inculpatului contravine prevederilor art.281 Cod de procedură penală, deoarece organul de urmărire penală a constatat că înțelegerea între A.Florea și I.Butnaru a avut loc la stația Peco „Lukoil” din str.Alba Iulia intersecție cu str.I.Ghibu, mun.Chișinău, pe când din răspunsul poliției de frontieră se confirmă că A.Florea în perioada adusă învinuirii 05.03.2014-25.03.2014 nu s-a aflat pe teritoriul R.Moldova, ceea ce încă o dată confirmă declarațiile inculpatului că dânsul nu s-a întâlnit cu A.Florea, dar cu persoana respectivă a discutat prin skype, iar banii i-au fost transferați prin sistemul „Western Union”, de unde se deduce că în acțiunile lui lipsește latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii incriminate;

- inculpatul I.Butnaru care, invocând ca temeiuri prevederile art.427 alin.(1) lit.6), 8), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, pe motiv că apelul procurorului a fost greșit admis, deoarece partea acuzării nu a prezentat nici o probă în susținerea acuzațiilor din învinuire, în ședință s-a refuzat de proba acuzatorie - declarațiile părții vătămate A.Florea și ale martorilor M.Cebanu și A.Golban, prin urmare nu au fost aduse argumente și probe pentru a combate nu declarativ, dar a răsturna efectiv soluția primei instanțe de achitare; - instanța nu era în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe lucrările primei instanțe, care conțin declarațiile martorilor și ale inculpatului din același dosar, în temeiul cărora a fost achitat, astfel că la caz nu au fost respectate prevederile art.24, 26, 409 alin.(2) Cod de procedură penală, prin ce i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil; - instanța nu s-a pronunțat motivat dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, deși partea apărării a invocat încălcarea Convenției Europene, inclusiv a jurisprudenței CEDO.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal consideră că recursurile declarate de procuror și de inculpatul I.Butnaru la 22 ianuarie 2018 urmează a fi respinse, iar cel declarat de avocat în numele inculpatului și inculpat la 05 decembrie 2017 urmează fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept de al admite, cu casarea totală a hotărârii atacate și menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

În conformitate cu prevederile art.384 alin.(3), 414, 417 alin.(1) pct.8), 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar.

Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, iar decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că instanța de apel, ignorând stipulările normelor menționate, a comis erori de drept la judecarea cauzei.

Conform deciziei instanței de apel, aceasta, casând sentința și constatând vinovăția inculpatului I.Butnaru, a pus la bază o altă apreciere a probelor, decât cea dată de către prima instanță și în special, a declarațiilor martorului M.Cebanu reținându-le ca probă ce dovedesc vinovăția inculpatului, precum și a martorului A.Golban, care nu se confirmă prin careva alte probe, și a respins declarațiile lui I.Butnaru, cu toate că, potrivit normei sus-menționate, declarațiile inculpatului au aceiași putere probantă ca și declarațiile martorului.

La acest capitol, Colegiul reține că, potrivit art.93 Cod de procedură penală, probele sunt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei, ca probe sunt

considerate declarațiile părții vătămate, a martorilor, precum și a învinuitului, inculpatului, obținute conform procedurii penale.

Colegiul penal consideră incorectă concluzia instanței de apel, precum că vinovăția inculpatului se dovedește prin declarațiile părții vătămate A.Florea, a martorilor A.Golban și M.Cebanu, de rând ce din declarațiile lui A.Florea rezultă că între dânsul și inculpat a existat o înțelegere verbală, potrivit căreia au convenit ca inculpatul, contra sumei de 1500 euro, să prezinte automobilul la reparație și să-i găsească piese pentru reparația lui, fiindu-i cunoscut faptul că inculpatul nu i-a găsit toate piesele necesare pentru reparația acestuia. Astfel că inculpatul nu a avut nici o intenție de a însuși mijloacele bănești ale părții vătămate, iar nerestituirea acestora la solicitarea părții vătămate, s-a datorat faptului că inculpatul la acel moment nu dispunea de suma necesară. Declarațiile martorului A.Golban, nicidecum nu au putut fi reținute drept probă în confirmarea vinovăției inculpatului, deoarece acestea nu au relevanță la speța dată, mai mult că în cauza în care face referire martorul, inculpatul a fost scos de sub urmărire penală pe motiv că acțiunile lui nu întrunesc elementele infracțiunii incriminate. Iar declarațiile martorului M.Cebanu au fost extensiv apreciate de instanță în defavoarea inculpatului, prin constatarea că „prin declarațiile martorului nominalizat se confirmă acțiunile ilegale ale lui I.Butnaru, cu care s-a înțeles despre suma pentru reparația automobilului însă nu a achitat-o și nici nu a restituit-o părții vătămate”, pe când prin declarațiile ultimului, care au fost date citirii în instanța de apel, se probează cu totul alte circumstanțe de fapt, și anume că „I.Butnaru i-a adus automobilul la reparație, i-a achitat pentru demontarea roților, i-a adus piese pentru reparația acestuia, care erau noi și că suma de 1500 euro nu era îndeajuns pentru reparație, deoarece o fară la acest mijloc de transport costa 800 euro”.

Prin urmare, instanța de recurs susține concluzia primei instanțe privind netemeinicia acuzării referitor la prezența în acțiunile inculpatului I.Butnaru a dobândirii ilicite a bunurilor părții vătămate prin înșelăciune și abuz de încredere, deoarece argumentele acuzării în acest sens au avut doar un caracter de presupunere, fiind lipsite de careva bază probantă în sensul prezenței la inculpat a intenției de a însuși banii părții vătămate, că primind banii de la acesta din urmă ar fi urmărit scopul însușirii lor neavând intenția de a-și executa angajamentul asumat conform înțelegerii convenite cu partea vătămată.

Pe motivele expuse supra, Colegiul penal constată că, prima instanță just a statuat asupra concluziei că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii - latura obiectivă și cea subiectivă, dispunând achitarea lui I.Butnaru în baza art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal.

În acest context, Colegiul reține că sentința de condamnare a unei persoane se adoptă în condiția în care vina inculpatului a fost demonstrată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată și nu poate fi bazată doar pe presupuneri.

Colegiul penal, atestă că obiectul juridic special al infracțiunii de escrocherie este constituit din relațiile sociale cu caracter patrimonial, nașterea și dezvoltarea cărora trebuie să se bazeze pe buna-credință și încrederea între subiecții afacerilor, fie persoane fizice, fie juridice; buna-credință și încrederea subiecților raporturilor juridice patrimoniale se prezumă, iar în anumite cazuri este și protejată prin legea penală.

Latura obiectivă a escrocheriei se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere.

Astfel, prin *dobândirea ilicită a bunurilor* legiuitorul prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține transmiterea voită în proprietate, posesiune, detenție a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptul asupra acestora.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informațiilor despre sine sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie. Datele false se pot referi atât la persoana făptuitorului sau a altor persoane, cât și la unele obiecte, fenomene.

Prin modalitatea înșelăciunii făptuitorul induce victima în eroare, îi crează o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa ori a altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui.

Prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase presupune a face să se creadă, a trece drept reală, existentă, o faptă sau împrejurare care nu există și a fost inventată. Această prezentare frauduloasă, denaturată sau alterată a realității, trebuie să fie aptă de a capta buna-credință, încrederea victimei și să o inducă în eroare, să o amăgească sau să o mențină în eroarea produsă anterior.

Abuzul de încredere - are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rândul lor au în suport - relații de prietenie, de serviciu, de afaceri, pot decurge din încheierea unor convenții de drept civil sau din alte fapte juridice etc. care, cunoscând o anumită evoluție și având amprenta încrederii, sunt exploatate cu rea-credință de potențialul escroc la realizarea rezoluției infracționale.

Astfel, pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări. Iar latura subiectivă a infracțiunii date se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Prin urmare, prima instanță, ținând cont în plină măsură de prevederile art.26, 27, 99-101 Cod de procedură penală, a constatat că din declarațiile părții vătămate A.Florea, cât și din declarațiile martorului M.Cebanu nu se probează faptul că inculpatul din start a avut intenția de a însuși bunurile părții vătămate și de nu-și onora obligațiunile asumate față de aceasta. Cert s-a constatat că inculpatul, în scopul executării obligației asumate, a prezentat automobilul la stația autoservice, a procurat și prezentat unele piese pentru repararea acestuia persoanei care repara automobilul, dar din motiv că nu se găseau toate piesele necesare și că ulterior și-a frânt piciorul, nu și-a putut onora obligațiile până la capăt, fapt despre care l-a anunțat pe A.Florea, acesta aducând unele piese necesare pentru repararea automobilului, care s-a finisat în luna august, când s-a găsit farul de iluminat din dreapta. Declarațiile inculpatului că un motiv pentru care nu și-a putut onora până la capăt obligațiile asumate față de partea vătămată, a servit faptul că a fost bolnav, se confirmă prin certificatul nr.01-6/43 din 12.02.2016 eliberat de Instituția medico-sanitară publică „Spitalul raional Cantemir”, conform căruia I.Butnaru la 09.06.2014 s-a adresat la secția internare a spitalului cu diagnoza - fractura maleolei laterale a piciorului drept.

În atare circumstanțe, prima instanță a concluzionat că inculpatul I.Butnaru a primit 1500 euro pentru a procura piese pentru repararea automobilului lui A.Florea, dar nu a avut intenția de a însuși prin înșelăciune și abuz de încredere de la ultimul acești bani, iar probe ce ar demonstra acuzația adusă inculpatului nu au fost prezentate de partea acuzării.

La acest capitol Colegiul atestă că, potrivit dispoziției art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, după o sentință de achitare instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea inculpatului prezent, precum și a părții vătămate și a martorilor acuzării, dacă declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Reieșind din procesul-verbal, procurorul, în instanța de apel, nu a solicitat audierea părții vătămate și a martorilor acuzării în susținerea învinuirii înaintate inculpatului, iar în ședința primei instanțe a refuzat de la proba cu partea vătămată A.Florea, nefiind respectat principiul contradictorialității în procesul penal.

Instanța de recurs menționează că, în sensul art.6 al Convenției Europene, noțiunea de „*acuzație în materie penală*” este distinctă de noțiunea „*drepturi și obligații cu caracter civil*”, astfel, în cauza *Perez vs Franța din 12.02.2004*, Curtea Europeană a notat că „...în ciuda existenței unei autonomii a noțiunii de *drepturi și obligații cu caracter civil*, este

necesară analiza legislației interne a statului, atât sub aspectul calificării juridice, cât și în privința conținutului material și a efectelor pe care dreptul intern al statului le conferă pentru ca un drept să poată fi considerat ca avînd un caracter civil”.

Prin urmare, Colegiul penal, conchide că este justificată și constatarea instanței că delimitarea infracțiunii de escrocherie de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerație două aspecte: - atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; - prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele.

Reieșind din circumstanțele menționate, Colegiul conchide că concluzia primei instanțe este corectă în ce privește faptul că între I.Butnaru și partea vătămată A.Florea au existat doar raporturi civile, iar neexecutarea obligațiilor, nu constituie infracțiunea de înșelăciune sau abuz de încredere, dacă nu s-a stabilit că s-au folosit manopere dolosive față de creditorul obligației cu ocazia încheierii contractului.

Colegiul penal atestă că potrivit art.6 CEDO, nici o persoană nu poate fi condamnată pentru neonorarea obligațiilor ori neexecutarea acestora.

Concomitent, Colegiul remarcă că învinuirea adusă inculpatului nu este bazată pe probe directe și concrete ce ar confirma vinovăția acestuia, iar potrivit art.8 alin.(3) în coroborare cu art.389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe exacte, cercetate de instanța de judecată, când toate versiunile au fost verificate, iar divergențele apărute au fost lichidate și apreciate corespunzător. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea inculpatului.

Prin urmare, toate probele pe care acuzarea le-a pus la baza învinuirii inculpatului I.Butnaru în nici un mod nu dovedesc vinovăția acestuia în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Ținând seama de cele menționate mai sus, Colegiul penal consideră greșită concluzia instanței de apel, precum că sentința de achitare a lui I.Butnaru pe art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal este ilegală, deoarece cumulul de probe sus menționate, care au constituit obiectul cercetării judecătorești, dovedesc incontestabil nevinovăția acestuia în săvârșirea infracțiunii imputate.

Din considerentele menționate supra, Colegiul conchide că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată avînd în vedere că apelul procurorului greșit a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe. Pe motivul dat, recursul declarat de procuror urmează a fi respins.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpatul I.Butnaru la 22 ianuarie 2018.

Colegiul penal atestă că, potrivit art.422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. La calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește.

Instanța de recurs constată că, cu excepția căii ordinare de atac - recursul ordinar, legea procesual penală nu face careva mențiuni referitor la declararea recursului ordinar desfășurat și nu stabilește alte termene pentru actele suplimentare ori de concretizare, decât cele prevăzute la art.422 Cod de procedură penală. Respectiv, un recurs ordinar fie el desfășurat sau unul suplimentar de concretizare, va fi considerat ca depus în termen doar dacă se încadrează în termenul de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel.

Potrivit art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Momentul de la care începe să decurgă termenul de atac este riguros precizat de lege, adică data pronunțării deciziei, iar depășirea acestui termen duce la decăderea părților din dreptul de a folosi calea de atac.

Astfel, reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată din 14 noiembrie 2017, I.Butnaru a fost prezent la pronunțarea deciziei motivate, primind inclusiv copia acesteia (f.d.224)

Totodată, instanța de apel, respectând prevederile art.338 alin.(4) Cod de procedură penală, la 15 noiembrie 2017, a expediat pentru informare în adresa avocatului C.Crețu copia deciziei motivate (f.d.285).

Astfel, termenul de 30 de zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 14 decembrie 2017.

Reținând faptul că avocatul C.Crețu în numele inculpatului și inculpatul au declarat recurs ordinar în termenul prevăzut de art.422 Cod de procedură penală, iar după expirarea acestui termen, inculpatul a mai declarat la 22.01.2018 recurs suplimentar, de concretizare, Colegiul penal conchide că acesta nu poate fi considerat ca declarat în termen.

Colegiul atestă că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Astfel, recursurile declarate de procuror și de inculpat la 22 ianuarie 2018 urmează a fi respinse, iar cel declarat de avocat în numele inculpatului și inculpat la 05 decembrie 2017 este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe.

7. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1), pct.2) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de Adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii de circumscripție Chișinău, Bolduratu Vasile și de inculpatul Butnaru Ion din 22 ianuarie 2018, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017.

Admite recursul ordinar declarat la 05 decembrie 2017 de către avocatul Crețu Constantin în numele inculpatului Butnaru Ion și inculpat, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, cu menținerea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 04 mai 2016, în cauza penală în privința lui Butnaru Ion.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 martie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun